

Ústav světových dějin

Posudek oponenta bakalářské práce

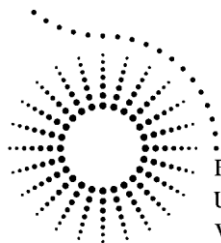
**Lenka Matoušková, *Mohammad Rezá Pahlaví: perský šáh v exilu 1979–1980*,
Ústav světových dějin, FF UK v Praze, Praha 2013, 46 stran**

Lenka Matoušková si pro svoji bakalářskou práci zvolila poměrně náročné téma, a sice analýzu dvou let života a působení v exilu perského šáha Mohammada Rezá Pahláviho, konkrétně let 1979–1980. Vycházela přitom ze tří memoárů a především z anglicky a česky psané odborné literatury, věnované přímo tématu práce a také z obecných syntéz věnovaných politickým dějinám a dějinám mezinárodních vztahů druhé poloviny dvacátého století (například z prací uppsalského historika českého původu Karla Durmana), jež jsou důležité pro pochopení mezinárodního kontextu.

Struktura nepříliš rozsáhlé práce (rozsah nicméně splňuje předepsanou normu) je jednoduchá, nicméně logická a v zásadě proti ní nelze mít žádné vážnější výhrady. V první, kratší části či kapitole, se autorka na deseti stranách věnovala předrevolučnímu Íránu a revoluci z roku 1979, ve druhé, klíčové kapitole, se pak pokusila analyzovat působení šáha v exilu; ve třetí, kratičké části, nastínila na necelých dvou stranách osudy exilové vlády po šáhově smrti.

Pokud jde o první část práce, velmi dobře rozumím tomu, proč Lenka Matoušková tuto pasáž do své bakalářky zařadila – bez znalosti předchozího vývoje a obecnějšího kontextu, o revoluci z roku 1979 nemluvě, lze jen obtížně psát o šáhově exilu a peripetiích, jež jej ve světě potkaly. Problém spočívá v tom, že deset stran první kapitoly není ničím jiným než pouhým popisem událostí, o analýze může být jen stěží řeč, což je škoda zejména u iránské revoluce, na niž si autorka vyhradila dvě a půl strany, na kterých fakticky pouze encyklopedicky shrnula, k čemu v Íránu došlo.

Druhá, stěžejní část bakalářské práce, je sice rozsáhlejší, co do způsobu psaní se však od první kapitoly, bohužel, příliš neliší. Autorka kapitolu rozdělila do dílčích částí, nazvaných podle místa šáhova působení (Egypt, Maroko, Bahamy, Mexiko, Spojené státy americké, Panama, Egypt podruhé...), v nichž spíše popisuje, než analyzuje, do které země šáh a jeho svita vstoupili, jakého se jim dostalo přijetí a z jakých důvodů zemi opustili. Největší škoda je to v případě šáhova pobytu ve Spojených státech amerických, na něž si autorka vyhradila tři a kousek strany, třebaže je to samo o sobě téma „jako stvořené“ pro bakalářskou, diplomovou

Ústav světových dějin

a možná i dizertační práci. Zejména v tomto případě je škoda, i když to v zásadě platí pro celou bakalářskou práci, že autorka nevyužila zahraniční tisk, k němuž dnes není obtížné získat přístup; mimochodem, když už jsme u tisku, přínosné mohlo být i studium československých novin – pohled zpoza železné opony mohl autorce pomoci pohlédnout na zvolené téma jinou optikou. Využít mohla i edice vydaných dokumentů věnované americké zahraniční politice atd.

Celkově lze shrnout, že Lenka Matoušková prokázala při bakalářské práci schopnost prostudovat zahraniční odbornou literaturu, zvládnout vědomostně nejednoduché téma a sepsat text, který sice není analýzou, jakou bych očekával, ale který nicméně splňuje základní nároky kladené na bakalářskou práci. Práce je navíc napsaná poměrně kultivovaným jazykem a je vcelku čtivá, poznámkový aparát je rovněž v pořádku.

Ze všech výše uvedených důvodů jsem se rozhodl doporučit práci Lenky Matouškové k obhajobě. Pokud jde o její klasifikaci, váhám mezi velmi dobře a dobře, k čemuž se sice přikláním spíše, nicméně mě velmi zajímá posudek vedoucího práce a také průběh obhajoby, a proto klasifikaci ponechávám takto otevřenou.

Navrhované hodnocení: velmi dobře – dobře

V Praze, 3. září 2013

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.
Ústav světových dějin FF UK v Praze